

**POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA D.O.O.
POŽAREVAC**

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE TRGOVINE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

BILTEN

Datum :15.11. 2012.

Uređivački odbor: Grozdić Jovan dipl.ing., Jorgovanka Vlajkovic, dipl.ing., Stanković Stanislava,dipl.ing., Stojanović Aleksandar,dipl.ing., Božanić Monika dipl.ing., Jovanović Zvezdana dipl.ing., Vujčić Nenad dipl.ing., Ana Đorđević dipl. ing. i Jovica Jurišić,dipl.ing.

Čičoka – kvalitetno povrće

Čičoka predstavlja veoma kvalitetno povrće visoke hranjive vrednosti jer sadrži suve materije oko 21%, ugljenih hidrata oko 17%, proteina 1,5%, masti 0,2%, mineralnih materija oko 1,1% i vitamine A,D i C. Osnovni sastokak ugljenih hidrata je inulin koji je veoma važan u ishrani dijabetičara.

Čičoka je višegodišnja vrsta, ali se gaji kao jednogodišnja biljka. Odlikuje se moćnim i jako razvijenim korenom vretenastog oblika koji prodire duboko u zemlju. Formira jednogodišnje, u početku zeljasto stablo, koje kasnije odrvenjava (visine 1,5-3,5 m). Stablo, grane i lišće obrasli su grubim dlačicama. Cvetovi izrastaju na vrhu stabla u obliku glavice i slični su cvetovima suncokreta, ali su znatno sitniji. U našim uslovima čičoka kasno procveta i obično ne donosi seme, pa se uglavnom razmnožava krtolama. Krtole su deo zbog čega se ova kultura i gaji, slične su krtolama krompira, dužine do 10 cm i širine 5-7 cm.

Čičoka je vrsta skromnih zahteva prema toploti. U našim uslovima vrlo dobro prezimljava. Mlade biljke mogu veoma dobro da podnesu prolećne mrazeve bez ikakvih posledica. Zahteva intenzivno osvetljenje, a tipična je biljka kratkog dana. Čičoka je jedna od najotpornijih korenastih kultura prema suši. Ima veliku otpornost prema suši, pre svega, zbog vrlo razvijenog korenovog sistema koji je za 10 puta razvijeniji od krompira.

U našim uslovima dobro uspeva, a raste samoniklo. Posebno je interesantno njeno gajenje na siromašnim zemljištima i u suvim reonima, gde se drugo korenasto povrće teško može gajiti. Posebno su pogodna peskovita i šljunkovita zemljišta jer se na njima lakše mogu vaditi krtole. Obrada za čičoku je slična obradi za krompir. Čičoka se sadi u proleće čim je to moguće. Krtole ili delovi krtola se sade oko 7cm duboko, na razmaku oko 90-100 cm red od reda i 60-70 cm u redu. Za ostvarenje visokih prinosa zahteva sličnu negu kao i krompir.

Krtole se vade posle izmrzavanja nadzemnih delova od prvih jakih jesenjih mrazeva, a vađenje može da se obavlja do početka porasta novih nadzemnih delova, u proleće. Krtole izvađenje u proleće imaju manje inulina, ali su slađe. Pre vađenja nadzemni deo se uklanja. Neizvađene krtole ili delovi krtola daju nove biljke tako da se teren može lako zakoroviti čičokom.

Čičoka se može vaditi cele zime ili čuvati u trapovima, podrumima ili spremištima, u pesku ili tresetu. Prinos je od 20-40t/ha.

Jorgovanka Vlajkovic, dipl. ing.

Mere agrarne politike

Obaveštavamo poljoprivredne proizvođače da su aktuelne uredbe: Uredba o uslovima i načinu korišćenja subvencija za ratarsku proizvodnju i proizvodnju krompira u 2012. godini i Uredba o reprogramiranju odobrenih kredita datih za podsticanje poljoprivredne proizvodnje putem kreditne podrške kroz subvencionisanje dela kamate u 2011. i 2012. Ovom prilikom izdvajamo najznačajnije delove gore navedenih uredbi.

U R E D B U O USLOVIMA I NAČINU KORIŠĆENJA SUBVENCIIJA ZA RATARSKU PROIZVODNJU I PROIZVODNJU KROMPIRA U 2012. GODINI (Uredba je objavljena u „Službenom glasniku RS“ broj 85/12)

Član 2.

Pravo na korišćenje subvencije ima fizičko lice, nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva (u daljem tekstu: korisnik subvencije) pod uslovom da je:

1) upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava sa aktivnim statusom u skladu sa Pravilnikom o načinu i uslovima upisa i vođenja Registra poljoprivrednih gazdinstava, obrascima zahteva za upis i promenu podataka i priloga, dokumentaciji koja se prilaže uz zahtev, načinu čuvanja podataka, kao i o uslovima za pasivni status poljoprivrednog gazdinstva („Službeni glasnik RS”, br. 111/09, 21/10, 89/10, 22/11, 97/11 i 15/12 - u daljem tekstu: Pravilnik);2) na dan 9. aprila 2012. godine imalo prijavljene površine pod odgovarajućom grupom poljoprivrednih kultura, u skladu sa Pravilnikom.

Član 3.

subvencije ima pravo na subvenciju u iznosu od 6.420 dinara po hektaru prijavljene površine u skladu sa Pravilnikom umanjenu za iznos avansa ostvarenog po osnovu Uredbe o uslovima i načinu korišćenja premije za proizvodnju žitarica i krompira („Službeni glasnik RS”, br. 23/12, 31/12, 35/12-ispravka i 37/12-ispravka), Uredbe o uslovima i načinu korišćenja premije za proizvodnju krmnog bilja u 2012. godini („Službeni glasnik RS”, br. 31/12 i 37/12-ispravka), Uredbe o uslovima i načinu korišćenja premije za industrijsko bilje („Službeni glasnik RS”, br. 23/12, 31/12 i 37/12-ispravka) i Uredbe o uslovima i načinu korišćenja premije za proizvodnju duvana u listu („Službeni glasnik RS”, br. 23/12 i 31/12).

Član 4.

Korisnik subvencije podnosi zahtev za korišćenje subvencije Ministarstvu finansija i privrede - Upravi za trezor (u daljem tekstu: Uprava) do 1. decembra 2012. godine na obrascu - Zahtev za isplatu subvencije za ratarsku proizvodnju i proizvodnju krompira u 2012. godini, koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen

U R E D B A O REPROGRAMIRANJU ODOBRENIH KREDITA DATIH ZA PODSTICANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE PUTEM KREDITNE PODRŠKE KROZ SUBVENCIONISANJE DELA KAMATE U 2011. I 2012. GODINI-Objavljena u „Službenom glasniku RS”, broj 102/12-Reprogram iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na kredite koji su odobreni za refinansiranje kratkoročnih kredita u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Programamera za subvencionisanje kamate za kratkoročno kreditiranje poljoprivredne proizvodnje u 2010. godini („Službeni glasnik RS”, br. 6/10 i 20/10).

Član 2.

Pravo na reprogram ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice-nosilac komercijalnog registrovanog poljoprivrednog gazdinstva koje se nalazi u aktivnom statusu, odnosno koje se nalazi u pasivnom statusu iz razloga neuredne otplate kredita odobrenih u skladu sa uredbama iz člana 1.

stav 1. ove uredbe (u daljem tekstu: korisnik kredita) koje do 1. decembra 2012. godine, podnese zahtev za reprogram banci koja je odobrila kredit. Pravo na reprogram ima korisnik kredita koji je do dana potpisivanja ugovora o reprogramu isplatio dospelu redovnu kamatu. Pravo na reprogram za korisnika kredita koji je u docnji sa otplatom, ostvaruje se pod uslovom da korisnik kredita pored kamate iz stava 2. ovog člana u roku koji odredi banka isplati i kamatu za period trajanja docnje koja se obračunava

u visini redovne ugovorene kamate. U slučaju otplate kamata iz stava 3. ovog člana banka ne zadužuje korisnika kredita za iznos zatezne kamate.

Član 4.

Reprogram se ostvaruje odobravanjem grejs perioda u trajanju do 12 meseci za otplatu celokupnog neotplaćenog iznosa glavnice ili dela glavnice. Grejs period iz stava 1. ovog člana za kredite koji dospevaju na naplatu posle stupanja na snagu ove uredbe počinje da teče od dana zaključenja ugovora o reprogramu koji banke zaključuju najkasnije do momenta dospeća na naplatu glavnice kredita koji se reprogramira. Za kredite koji su dospeli na naplatu pre stupanja na snagu ove uredbe grejs period iz stava 1. ovog člana počinje da teče od ugovorenog datuma dospeća glavnice kredita koji se reprogramira. U toku grejs perioda korisnik kredita otplaćuje samo ugovorenu redovnu kamatu. Nakon isteka grejs perioda korisnik kredita otplaćuje ugovorenu redovnu kamatu i glavnicu kredita u skladu sa planom otplate po odobrenom reprogramu.

Član 5.

Za kredite koji se reprogramiraju u skladu sa ovom uredbom banka obračunava ukupnu kamatnu stopu u skladu sa uredbom na osnovu koje je odobren kredit koji se reprogramira. Pod ukupnom kamatnom stopom iz stava 1. ovog člana podrazumeva se kamatna stopa koju u skladu sa uredbom na osnovu koje je kredit odobren plaća korisnik kredita, kao i kamatna stopa po kojoj se obračunava subvencionisani iznos kamate koji plaća Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 6.

Za kredit koji se reprogramira u skladu sa ovom uredbom isplata subvencionisanog dela kamate banci na teret sredstava Ministarstva vrši se unapred za celu godinu kredita u tečaju u roku od 30 dana od prijema zahteva za isplatu koji banka dostavlja nakon produženja roka otplate tog kredita. U iznos iz stava 1. ovog člana za kredite koji su u docnji obračunava se i subvencionisani iznos kamate za period docnje. Za kredite koji su odobreni sa rokom otplate koji je duži od godinu dana isplata subvencionisanog dela kamate banci na teret sredstava Ministarstva za naredne godine otplate kredita vrši se unapred za celu godinu, u roku od 30 dana od dana isteka prethodne godine.

Član 7.

Korisnik kredita koji se reprogramira u skladu sa ovom uredbom nema pravo na korišćenje kredita koje u 2013. godini odobrava Ministarstvo.

Član 8.

Za kredite sa rokom otplate do godinu dana koji se reprogramiraju u skladu sa ovom uredbom Ministarstvo ne snosi troškove obaveznog osiguranja u skladu sa uredbom na osnovu koje je kredit odobren, i to u slučaju priplodnih grla i grla namenjenih tovu za period reprograma. Za kredite sa rokom otplate dužim od godinu dana koji se reprogramiraju u skladu sa ovom uredbom Ministarstvo snosi troškove obaveznog osiguranja iz stava 1. ovog člana za period za koji je kredit odobren i u skladu sa uredbom na osnovu koje je kredit odobren, a dok je predmet kredita u vlasništvu korisnika kredita.

Zvezdana Jovanović,dipl.ing.

**IZVEŠTAJ REGIONALNE ODGAJIVAČKE ORGANIZACIJE
O SPROVEDENIM MERAMA ZA REALIZACIJU ODGAJIVAČKOG PROGRAMA U
2012.GODINI**

Na osnovu ugovora sačinjenog sa MPŠV o obavljanju poslova kontrole i sprovođenja mera za realizaciju odgajivačkog programa u 2012. godini a u skladu sa Uredbom o utvrđivanju godišnjeg programa mera za sprovođenje odgajivačkog programa za 2012 godinu („Službeni glasnik RS“, broj 69/11), regionalna odgajivačka organizacija

PSSS POŽAREVAC DOO POŽAREVAC

(naziv i sedište)

podnosi izveštaj o sprovedenim merama iz odgajivačkog programa sledećih osnovnih odgajivačkih organiza

1) **Master Veterina – Boževac**

2) **OZZ ” MLAVA – MILOVANOVIĆ STAMAT” ŽAGUBICA RIBARE**

3) **VETERINARSKA AMBULANTA RAJKOVIC-VET DOO SIKOLE**

4) **“STOČARI HOMOLJA“ SUVI DO**

5) **ZZ” JEDINSTVO” POZAREVAC**

6) **OZZ“SKIPOVLJANKA“POŽAREVAC**

7) **SZ ” STOČAR DH ” POŽAREVAC**

8) **UDRUŽENJE ODGAJIVAČA GOVEDA SIMENTALSKE RASE PODRUČJA OPŠTINE BOR**

9) **ZZ RANOVČANKA RANOVAC**

10) **ZZ KAMENOVAC KAMENOVO**

1.Selekcijaska smotra krava-odabir kvalitetnih priplodnih grla na selekcijskim smotrama:

Selekcijskom smotrom obuhvaćeno je:

SIMENTALSKA RASA:

Obuhvaćeno : 9787 grla

Odobreno: 5180 grla

HF+RHF :

Obuhvaćeno : 858 grla

Odobreno: 528 grla

SUMA:

Obuhvaćeno : 10.645 grla

Odobreno: 5.708 grla

2.Linearna ocena prvotelki:

Linearnom ocenom prvotelki obuhvaćeno je :

SIMENTALSKA RASA:

Obuhvaćeno : 1.358 grla

Odobreno: 820 grla

HF+RHF :

Obuhvaćeno : 160 grla
Odobreno: 97 grla

SUMA:

Obuhvaćeno : 1.518 grla
Odobreno: 917 grla

3.Kontrola mlečnosti umatičenih krava; superkontrole kod kontrole mlečnosti

AT₄ metodom:

Kontrolom mlečnosti obuhvaćeno je

SIMENTALSKA RASA:

Obuhvaćeno : 4.719 grla
Odobreno: 2.784 grla

HF+RHF :

Obuhvaćeno : 398 grla
Odobreno: 331 grla

SUMA:

Obuhvaćeno : 5.117 grla
Odobreno: 3.115 grla

Urađeno je 32 super kontrole mlečnosti **AT₄ metodom:**

4.Kontrola bikovskih majki:

SIMENTALSKA RASA:

Obuhvaćeno : 24 grla
Odobreno: 17 grla

HF+RHF :

Obuhvaćeno : 7 grla
Odobreno: 5 grla

SUMA:

Obuhvaćeno : 31 grla
Odobreno: 22 grla

5.Biološki test bikova:

ne

6.Progeni test bikova na mlečnost:

Obuhvaćeno : 1 grlo
Odobreno: 1 grlo

7.Performans test bikova:

ne

Nenad Vujčić, dipl ing

OSIGURANJE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Osiguranje useva i plodova

Osiguranje useva i plodova pruža mogućnost osiguranja velikog broja ratarskih i povrtarskih kultura, voća, grožđa i sadnog materijala.

Osim od grada, požara i udara groma usevi i plodovi mogu se osigurati i od oluje, jesenjeg i prolećnog mraza, poplave, kao i od gubitka količine i kvaliteta. Visina premije osiguranja zavisi od više činilaca, a neki od njih su: biljna vrsta, lokacija na kojoj se usevi i plodovi nalaze i drugo. Premija osiguranja se plaća na sumu osiguranja, koja se utvrđuje na osnovu očekivanog prinosa po hektaru i jednom kilogramu.

Osiguranje životinja

Osiguranje životinja pruža finansijsku zaštitu od različitih rizika karakterističnih za stočarsku proizvodnju. Ovom vrstom osiguranja moguće je osigurati brojne vrste životinja: goveda, ovce, koze, svinje, živinu i konje. Osiguranjem životinja pokriveni su rizici uginuća ili prinudnog klanja kao posledice nesretnog slučaja ili bolesti životinja. Visina premije osiguranja zavisi od više faktora, kao što su: vrsta životinje, broj osiguranih životinja, uslovi i način uzgoja životinja, ugovorena visina pokrića rizika i drugo. Pod sumom osiguranja podrazumeva se tržišna vrednost grla u momentu zaključenja ugovora o osiguranju. Mlade životinje se osiguravaju na onu vrednost koju treba da dostignu do kraja trajanja osiguranja.

Osiguranje od rizika suše

Na poljoprivrednu proizvodnju sve češće utiču klimatske promene, a našu zemlju u poslednjih deset godina pogađale su velike suše. Pod sušom se podrazumeva umanjenje padavina u odnosu na merodavne višegodišnje količine padavina u periodima u kojima je potreba za vodom najveća i koje rezultuje umanjenjem prinosa useva. Suša predstavlja jedan od najvećih poljoprivrednih rizika koji može umanjiti prinose i preko 50%. Zbog toga su neka osiguravajuća društva uvela i osiguranje od rizika suše. Od rizika suše moguće je osigurati: merkantilni i semenski kukuruz, merkantilnu i semensku soju i merkantilnu šećernu repu.

Osiguranje useva od prekomernih padavina

Osiguranje useva od prekomernih padavina pruža finansijsku zaštitu poljoprivrednim proizvođačima usled prekomernih padavina. Ova vrsta osiguranja obuhvata najvažnije ratarske kulture: pšenicu, ječam, ovas, raž, uljanu repicu, soju kukuruz, šećernu repu i suncokret. Prekomerne padavine su izrazito velike količine padavina zbog kojih se u kratkom vremenskom periodu, tokom dve susedne kalendarske dekade na parcelama stvaraju vodeni nanosi koji uništavaju usev, bez obzira na blizinu kanala, reke ili jezera.

□ Paketi osiguranja za poljoprivredna gazdinstva

Pojedina osiguravajuća društva nude pakete osiguranja za seoska gazdinstva, koji podrazumevaju osiguranje useva i plodova, životinja i imovine. Paketi osiguranja nose određene pogodnosti za poljoprivrednike, i utiču na sniženje cene tj. premije osiguranja, kao i pokriće rizika.

Dražavna davanja (subvencije)

Pojedina osiguravajuća društva nude i određene pogodnosti za vlasnike registrovanih poljoprivrednih gazdinstava. Plaćanje premije osiguranja useva i plodova, kao i životinja olakšano je subvencijama koje daje Ministarstvo poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede. Vlada Republike Srbije je donela Uredbu o uslovima i načinu korišćenja sredstava za regresiranje osiguranja životinja, useva, plodova, rasadnika i mladih višegodišnjih zasada u 2012. godini. Uredbom su utvrđeni uslovi i način korišćenja sredstava za regresiranje osiguranja životinja i površina pod biljnim kulturama prijavljenim u 2012. godini. Pravo na korišćenje sredstava za regresiranje osiguranja životinja i površina pod biljnim kulturama prijavljenim u 2012. godini ima fizičko lice – nosilac poljoprivrednog gazdinstva koje je:

1. upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i
2. koje je u aktivnom statusu.

Nosilac poljoprivrednog gazdinstva ima pravo na korišćenje sredstava za regresiranje osiguranja u iznosu od 40% od visine premije osiguranja bez uračunatog poreza na premiju neživotnog osiguranja ako je osigurao:

1. životinje od rizika koji su propisani uslovima osiguravajućih društava,
2. useve i plodove od rizika umanjenja prinosa,
3. rasadnike i mlade višegodišnje zasade pre stupanja na rod od rizika koji su propisani uslovima osiguravajućih društava.

Ako je na osnovu Uredbe o podsticaju poljoprivredne proizvodnje putem kreditne podrške kroz subvencionisanje dela kamate u 2012. godini premija osiguranja plaćena od strane Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede ta polisa osiguranja ne može biti osnov za ostvarivanje podsticaja. Zahtevi za korišćenje sredstava za regresiranje osiguranja podnose se Ministarstvu finansija – Upravi za trezor od 15. juna 2012. do 31. oktobra 2012. godine. Zahtev za

isplatu sredstava za regresiranje osiguranja životinja, useva, plodova, rasadnika i mladih višegodišnjih zasada u 2012. godini sastavni je deo Uredbe.

Informator

Da bi se dobile detaljne informacije o uslovima osiguranja, treba se raspitati kod više osiguravajućih društava za sve vrste osiguranja kako bi mogli sagledati koja od njih više zadovoljava vaše uslove i potrebe. Spisak osiguravajućih društava može se pronaći na internet stranici Narodne banke Srbije : www.nbs.rs. Uredba o uslovima i načinu korišćenja sredstava za regresiranje osiguranja životinja, useva, plodova, rasadnika i mladih višegodišnjih zasada u 2012. godini je objavljena u "Službenom listu Republike Srbije" broj 38/12, i na internet stranici strane Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede www.mpt.gov.rs .

Aleksandar Stojanović, dipl.ing.